

Sukcesja apostolska biskupów ewangelickich

Opracował ks. Jan Gross

Słowo wstępne

Urząd biskupi oraz sukcesja apostołska biskupów

Nowy Testament mówi o powołanych w Kościele przez Apostołów do pełnienia pracy misyjnej, głoszenia Słowa Bożego i udzielania ustanowionych przez Pana Jezusa Sakramentów Świętych, jako o „*episkopoī*” - biskupach, czyli: „*nadzorujących*” i jako o „*prezbiteroī*” – starszych. W dziejach Apostolskich są to nawet zamienne nazwy tego samego urzędu (por. Dz 20,17.28).

Ponadto oprócz wielu innych urzędów lub posług w Kościele i w zborze byli także „*diakonoī*” - diakoni, czyli służebnicy, usługujący, którzy mieli w Kościele i w zborze być pomocnikami biskupów i prezbiterów poprzez zajęcie się głównie pracą charytatywną. Później zwłaszcza w miastach, głównie w większych metropoliach pozostali „*episkopoī*”, a ich pomocnikami zostali „*prezbiteroī*” i „*diakonoī*”. Na wsi i w małych miasteczkach byli prezbiterzy i diakoni. Niestety, w późniejszych wiekach, zwłaszcza w średniowieczu, biblijny urząd nadzorujący „*episkopoī*” przekształcił się w „*episkopat monarchiczny*”. Biskup stał się równy królowi, monarsze, albo nawet stał ponad nim (od greckiego: „*mono arche*” tzn. jednowładztwo).

Reformacja XVI wieku nie była bynajmniej przeciwna urzędowi biskupiemu - episkopatowi w Kościele, ale zdecydowanie była przeciwko monarchicznemu episkopatowi.

Już w Nowym Testamencie, a później w pierwotnym Kościele, wybrani przez Apostołów, czy później przez Lud Boży (Synody, Sobory) ludzie przeznaczeni do sprawowania Urzędu Kościoła zostali „*ordynowani*” (łac. „*ordinatio*” znaczy wyświęcenie, ustanowienie), albo „*konsekrowani*” (od łac. „*consecratio*”, co także znaczy wyświęcenie, poświęcenie).

Czyniono to zawsze zwyczajem apostołskim **przez modlitwę i nałożenie rąk Apostołów, czy później biskupów i prezbiterów.**

Te święcenia biskupie, prezbiterkie i diakonackie zostały później zarezerwowane tylko dla biskupów. Tylko biskup mógł święcić, czyli ordynować lub konsekrować. Pewnie też dla porządku i dla ograniczenia w nieskończoność samowolnego wyświęcania, nieraz nieodpowiednich kandydatów. Powstała także nauka o „*sukcesji apostołskiej*”, czyli o nieprzerwanym łańcuchu przekazywania swoim następcom urzędu apostołskiego.

Kościół zna „*sukcesję wiary*” apostołskiej (*successio fidei*) i „*sukcesję urzędu*” apostołskiego (*successio ordinis*). W protestantyzmie najważniejszą jest sukcesja wiary apostołskiej, czystego zwiastowania Słowa Bożego, a jej potwierdzeniem może być sukcesja urzędu. Chodzi bowiem o to, aby Kościół przekazywał Słowo Boże czysto i wiernie, a Sakramenty Święte, aby były sprawowane i udzielane zgodnie z ustanowieniem Chrystusa Pana.

Reformacja uznała tylko jeden urząd zwiastowania i udzielania Świętych Sakramentów wśród powszechnego kapłaństwa wszystkich ochrzczonych.

W ówczesnych czasach wobec braku biskupów, tylko dziekani, superintendenci, generalni superintendenci i seniorzy (a więc pełniący urząd nadzorujący w Kościele – „*episcopus*”) wg „*rite vocatus*” (zgodnie z dotychczasowym rytym), czyli poprzez modlitwę do Ducha Świętego i nałożenie rąk wyświęcali, czyli ordynowali, lub konsekrowali kandydatów do episkopatu, prezbiteratu i diakonatu. Była to tzw. „*sukcesja prezbiterka*”, która zachowała się w większości Kościołów Protestantckich.

Marcin Luter uważał, że Kościół musi mieć biskupa. Uważał, że „*Kościół nie może żyć bez biskupa*”, gdyż biskup to „*pastor*” (łac. pastor - por. Ew. św. Jana 10,1-17) – pasterz Kościoła. Ponieważ w Kościele luterańskim Europy Środkowej (choć nie do końca) zabrakło biskupów wyświęconych przez

biskupów swoich poprzedników, dlatego Marcin Luter, który pomimo, że był tylko prezbyterem - księdzem, sam udzielił święceń biskupich w katedrze w Naumburg w roku 1542 Mikołajowi Amsdorfowi z Magdeburga.

On też i przez niego ustanowieni księży ordynowali nowych księży (np. ks. Johannes Bugenhagen jako superintendent). Zresztą nawet teologia rzymskokatolicka mówi, że normą, iż święcić może tylko biskup, jest normą prawa kościelnego, a nie prawa Bożego. Dlatego podczas święceń prezbyteratu razem z biskupem nakładali i nakładają dotąd ręce na głowy święconych także prezbyterzy. I tak pozostało aż po dzień dzisiejszy, również w naszym Kościele (zawsze było co najmniej dwóch asystentów).

Jeżeli Kościół Rzymskokatolicki nie uznaje luteranckiego urzędu duchownego i twierdzi się, że sukcesja apostolska została w nim przerwana (nieraz może biskupia sukcesja, ale nigdy nie prezbyterska), to wtedy luteranie przypominają rzymskim katolikom, iż historia Kościoła Rzymskokatolickiego zna także z czasów przedreformacyjnych przykłady święcenia duchownych, których święcenia nigdy nie były kwestionowane, a udzielone były nie przez konsekrowanych biskupów katolickich, lecz przez prezbyterów katolickich i to w dodatku za zgodą papieży (papież Bonifacy IX w r. 1400 pozwolił opatowi kanoników regularnych w diecezji londyńskiej wyświęcać swoich zakonników na kapłanów, a papież Marcin V w r. 1427 pozwolił opatowi Cystersów w diecezji miśnieńskiej na udzielanie wyższych święceń; papież Innocenty VIII w r. 1489 pozwolił 5 opatom Cystersów na udzielanie święceń subdiakonatu i diakonatu).

Zadaniem luteranckich biskupów w czasach Reformacji oprócz zwiastowania Słowa Bożego i udzielania Sakramentów Świętych było egzaminowanie i ordynowanie księży, diakonów i biskupów, oraz wizytowanie parafii (por. Dz 15,36; Łk 22,32).

Biskupów posiadały także Mazury, czyli ówczesne Prusy Wschodnie, którzy jako biskupi katolicy pozostali biskupami luteranckimi ze wszystkimi swoimi uprawnieniami. Początkowo luteranie z całego Śląska po ordynację udawali się aż do Wittenbergi, później do Legnicy i Brzegu nad Odrą, gdyż tam odbywał się egzamin kościelny i tam byli superintendenci z uprawnieniami biskupów.

W Wielkopolsce tę sukcesję apostolską skrzętnie przechowywali i przekazywali Bracia Czescy, którzy z Czech po wojnie trzydziestoletniej wywędrowali do Wielkopolski (Leszno i Żychlin). Biskup Jabłoński w piśmie do późniejszego biskupa hr. Zinzendorfa wyjaśnia w dniu 25.08.1729 r., że sukcesja apostolska była u nich nieprzerwanie przekazywana przez wieki, a otrzymana została w roku 1467 r. przez włoskich Waldensów.

Zupełnie inaczej było w krajach skandynawskich, a konkretnie w Szwecji. Tu cały naród szwedzki przeszedł łagodnie na luteranizm wraz ze swoimi duszpasterzami. Biskupi natomiast byli już albo bardzo sędziwi, albo też bardzo bojaźliwi. Jeden z nich, bp Hans Brask nie chcąc przyjąć luteranizmu nawet wyemigrował do Polski i tu umarł. Szwedzki Synod Krajowy postanowił jednak zachować dotychczasowy episkopalny ustrój Kościoła Zachodniego i Wschodniego, a król wyznaczył na urząd arcybiskupa Uppsali, młodego, zdolnego Laurentiusa Petri, który studiował u samego Marcina Lutra w Wittenberdze. Do udzielenia mu święceń biskupich król wyznaczył dotychczasowego trzydziestego katolickiego biskupa ordynariusza diecezji Västerås PETRUSA MAGNI (1524-1534), który z kolei jako zakonnik przebywający w Rzymie, był sam konsekrowany w dniu 1 V 1524 r. w Rzymie przez papieża Klemensa VII (Giulio de Medici), który nota bene był przeciwnikiem ruchu reformacyjnego. Biskup Petrus Magni, choć chyba oficjalnie nawet nie przyjął reformacji, to jednak pozostał w diecezji Västerås do końca życia. Wraz z nim konsekracji pierwszego luteranckiego arcybiskupa dokonali uprzednio konsekrowani przez niego w Święto Epifanii 6 stycznia 1528 r. pierwsi luteranccy biskupi diecezjalni: Magnus Haraldi, Marten Skytte i Magnus Sommar z diecezji: Åbo, Skara i Strängnäs. Tak więc oni wraz z bp Petrussem Magni jako głównym konsekratorem konsekrowali w dniu 22 września 1531 r.

właśnie pierwszego luterńskiego arcybiskupa Uppsali ks. Petri Nerciusa Laurentiusa. Odtąd zazwyczaj arcybiskupi Uppsali wraz z pozostałymi biskupami szwedzkimi, a od podpisania Deklaracji w Porvoo w dniu 29 czerwca 1992 r., także z biskupami anglikańskimi, konsekrują wspólnie wszystkich biskupów szwedzkich i innych sygnatariuszy Deklaracji z Porvoo. Oni zaś biorą czynny udział w konsekracjach biskupów luterńskich i anglikańskich praktycznie na całym świecie. I tak pozostało w Szwecji aż po dzień dzisiejszy. Należy tu wspomnieć, że wielki propagator ruchu ekumenicznego oddany mu całym sercem i duszą, luterński prymas Szwecji i arcybiskup Uppsali (1914-1931) dr Nathan Söderblom tę episkopalną sukcesję apostołską przekazywał przez modlitwę i nałożenie swoich rąk także biskupom innych Kościołów luterńskich Europy: estońskiemu arcybiskupowi Jakubowi Kukku (1918), łotewskiemu arcybiskupowi Carlowi Irbe (1922), słowackiemu biskupowi Jurkowi Janoška (1925), gdzie to przekazywanie sukcesji apostołskiej następcom pozostało aż po dzień dzisiejszy.

Przerwana na okres 47 lat (1886-1933) episkopalna sukcesja apostołska w Finlandii, w roku 1934 ponownie została odnowiona i poszerzona o Kościół Anglikański (Church of England). A poprzez podpisanie wspomnianej deklaracji w fińskiej miejscowości Porvoo pomiędzy nordyckimi i nadbałtyckimi Kościołami luterńskimi, oraz przez Kościół Anglikański i Episkopalny dotyczącej wzajemnego uznania urzędu kościelnego i wyświęcania swoich biskupów w Kościele luterńskim przy współudziale biskupów anglikańskich i odwrotnie (tak wyświęcony został w Londynie dnia 27 maja 2000 r. nasz rodak, luterński biskup Walter Jagucki) wzajemnie uznano tym samym u siebie urząd biskupi.

Kościół Rzymsko - katolicki natomiast nie uznaje ani anglikańskich, ani luterńskich święceń biskupich. Na ten temat wypowiedział się papież Leon XIII w bulli z roku 1896: „*Apostolicae cure*” o święceniach anglikańskich pisze: „...*oświadczamy i ogłaszamy, że święcenia udzielane w obrządku anglikańskim stały się całkowicie nieważne i nie posiadają żadnego znaczenia*”. Dalej ogłasza papież: „...*Anglikanie w 1550 r. nie uznawali tego, że święcenia kapłańskie dają władzę nad sakramentami; widzieli w nich tylko rodzaj publicznego ogłoszenia posłannictwa, jakie - na wzór luteranów - kandydat otrzymywał od zwierzchników społeczności*”. Widocznie papież i jego teolodzy wówczas słabo orientowali się w luterńskiej eklezjologii, która przecież jasno naucza, że duchowny luterński jest szafarzem Sakramentów Świętych i ma pilnować, aby one udzielane były w sposób zgodny z ustanowieniem Pana Jezusa.

Uznanie za nieważne przez Kościół Rzymsko - katolicki anglikańskich, a tym samym i luterńskich, święceń (ordynacji) z powodu przerwania ciągłości sukcesji apostołskiej m.in. dlatego, że Kościół Anglikański i Kościoły luterńskie wprowadziły inne modlitwy konsekracyjne, jest co najmniej dziwne i niepojęte, skoro w ostatnich latach Kościół Rzymskokatolicki także wprowadził nie tylko inne modlitwy, ale cały obrzęd święceń został zmodyfikowany. Diametralnie innego zdania co do ważności święceń anglikańskich był Kościół Starokatolicki Utrechtu, którego święceń nawet Rzym nie podważa. Pismem z dnia 2 czerwca 1925 r. Kościół starokatolicki poinformował arcybiskupa Canterbury, „*że Kościół holenderski po długich badaniach i poważnych studiach*” doszedł do przekonania, że w Kościele Anglikańskim nie została jednak przerwana sukcesja apostołska, a także formularz święceń biskupich Edwarda VI musi być uznany za ważny. Toteż Kościół Anglikański zawarł porozumienie z Kościołem Starokatolickim Unii Utrechckiej, na mocy którego biskupi starokatolicki czynnie uczestniczą w święceniach anglikańskich i odwrotnie.

Kościół Anglii (Church of England) i Kościół Ewangelicki Niemiec (EKD) zawarły również podobną deklarację zwaną Deklaracją Miśnieńską (1988).

Dzięki czynnemu udziałowi generalnego biskupa słowackiego, ks. dr. Jana Michalko i czeskiego biskupa dr. Władysława Kiedronia w święceniach biskupich biskupa Janusza Narzyńskiego (6 kwietnia 1975 r.), oraz dzięki czynnemu udziałowi biskupów europejskich w konsekracjach biskupa Jana

Szarka (3 maja 1991 r.) i biskupa Janusza Jaguckiego (6 stycznia 2001 r.), oraz poprzez przełomowe wydarzenia ekumeniczne w konsekracjach biskupów Ryszarda Bogusza (biskupi: starokatolicki, prawosławny i rzymsko katolik) i Tadeusza Szurmana (starokatolicki) także Kościół luterński w Polsce mógłby podpisać i przyłączyć się do Deklaracji z Poorvo, oraz do Deklaracji Miśnieńskiej. Deklaracje te są bowiem pierwszym ważnym ogniwem w teologicznym dialogu ekumenicznym na temat wspólnego uznania urzędu kościelnego poprzez uznanie najpierw wspólnego urzędu biskupiego.

Niniejszą publikację na temat pochodzenia sukcesji apostołskiej biskupów ewangelickich opracowałem na podstawie literatury, autopsji i stosownych stron internetowych.

Serdecznie dziękuję wszystkim, którzy służyli mi pomocą w odnalezieniu odpowiednich materiałów i informacji, zarówno w Szwecji, w Czechach, na Słowacji, jak i w Polsce, oraz panu Andrzejowi Londzinowi z Czechowic – Diedzic za opracowanie techniczne i graficzne.

Ks. Jan Gross

Cieszyn, w październiku 2008 r.

Sukcesja apostolska biskupów luterańskich w Polsce

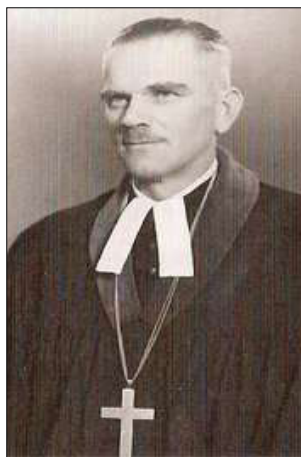
Sukcesja apostolska biskupa adiunkta Zygmunta MICHELISA	
Konsekrował:	Bp Wacław Bartłomiej PRZYSIECKI, Biskup Starokatolickiego Kościoła Mariawitów z Płocka (konsekrowany 28 III 1929)
Świadkowie:	ks. Władysław PASCHALIS OCHĘDOSKI, pastor Kościoła Ewangelicko–Reformowanego w RP, Siostra Diakonisa Ewelina KRYGIEL z Diakonatu „Tabita” KEA, ks. Bernard KUKLA, proboszcz Parafii Starokatolickiego Kościoła Mariawitów w Warszawie.
Data konsekracji	1950 lub 1951 (?) Konsekracja niejawna na tzw. „biskupa ekumenicznego”
Miejsce konsekracji	Warszawa (?)
Biskup adiunkt Zygmunt MICHELIS jako Prezes Synodu konsekrował:	
Bp Karol KOTULA Biskup Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w Polsce Bp Zygmunt MICHELIS brał czynny udział w instalacjach księży seniorów: Ryszarda TRENKLERA (Diecezja Pomorsko-Wielkopolska, Toruń), Alfreda HAUPTMANA (Diecezja Katowicka, Zabrze). Ordynował księży.	26 IV 1953 r. Warszawa (kościół ewangelicko-reformowany w Warszawie. Katedralny kościół Św. Trójcy był spalony przez hitlerowców, dnia 16 września 1939)

Sukcesja apostolska biskupów luterańskich w Polsce

Sukcesja apostolska biskupa Kościoła Karola KOTULI	
Konsekrował:	Biskup adiunkt Zygmunt MICHELIS
Współkonsekra- torzy:	Księża Seniorowie Diecezji: Paweł NIKODEM (Diecezja Cieszyńska, Ustroń), Alfred HAUPTMAN (Diecezja Katowicka, Zabrze), Gustaw GERSTENSTEIN (Diecezja Wrocławska, Wrocław), Ryszard TRENKLER (Diecezja Pomorsko-Wielkopolska, Toruń), Edmund FRISZKE (Diecezja Mazurska, Olsztyn), Dr Woldemar GASTPARY (Diecezja Warszawska, Łódź) Przy obecności starokatolickich biskupów Kościoła Polskokatolickiego i Kościoła Starokatolickiego Mariawitów.
Data konsekracji	26 IV 1953 r.
Miejsce konsekracji	Warszawa (kościół ewangelicko-reformowany w Warszawie. Katedralny kościół ewangelicko-augsburski Św. Trójcy został spalony przez hitlerowców, dnia 16 września 1939 r.)
Biskup dr h.c. Karol KOTULA konsekrował:	
Bp prof. dr Andrzej WANTUŁA Biskup Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w Polsce	1 XI 1959 r. Warszawa (katedralny kościół ewangelicko-augsburski p.w. Świętej Trójcy w Warszawie)

Sukcesja apostołska biskupów luterańskich w Polsce

Sukcesja apostołska biskupa Kościoła prof. dr. Andrzeja WANTUŁY	
Konsekrował:	Bp dr Karol KOTULA – Biskup Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w Polsce
Współkonsekratorzy:	Ks. Senior Dr Woldemar GASTPARY, Prezes Synodu Kościoła, Łódź Zastępca biskupa prof. dr Jan SZERUDA, Warszawa Księża Seniorowie Diecezji: Adam Piotr WEGERT (Diecezja Cieszyńska, Bielsko-Biała), Alfred HAUPTMAN (Diecezja Katowicka, Zabrze), Gustaw GERSTENSTEIN (Diecezja Wrocławska, Wrocław), Ryszard TRENKLER (Diecezja Pomorsko-Wielkopolska, Toruń), Alfred JAGUCKI (Diecezja Mazurska, Olsztyn), Przy obecności luterańskich biskupów Europy i starokatolickich biskupów polskokatolickich i mariawickich z Polski.
Data konsekracji	Dzień Wspomnienia Świętych Pańskich – 1 listopad 1969 r.
Miejsce konsekracji	ewangelicki kościół katedralny p.w. Świętej Trójcy w Warszawie
Biskup prof. dr. Andrzej WANTUŁA konsekrował:	
Bp prof. dr. Jan MICHALKO Bp Janusz NARZYŃSKI	15 XI 1970 r. w Bratysławie 6 IV 1975 r. w kościele katedralnym Św. Trójcy w Warszawie

Sukcesja apostolska biskupów luterańskich w Polsce

Sukcesja apostolska biskupa Kościoła Janusza NARZYŃSKIEGO	
Konsekrował:	Bp prof. dr Andrzej WANTUŁA – Biskup Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w Polsce
Współkonsekra- torzy:	Bp Generalny prof. dr Jan MICHALKO, Bratysława Bp dr h.c. Władysław KIEDROŃ, Czeski Cieszyn
Data konsekracji	Niedziela Quasimodogeniti – 6 kwiecień 1975 r.
Miejsce konsekracji	ewangelicki kościół katedralny p.w. Świętej Trójcy w Warszawie
Biskup Janusz NARZYŃSKI konsekrował lub współkonsekrował:	
Bp Lars-Göran Gillis LÖNERMARK Bp Jonas Östen JONSON Bp Wilhelm STONAWSKI Bp Jan SZAREK Bp Ryszard BORSKI Bp Janusz JAGUCKI	24 IV 1989 r. Uppsala kons. abp Bertil F. WERKSTRÖM Biskup Diecezji Skara 24 IV 1989 r. Uppsala kons. abp Bertil F. WERKSTRÖM Biskup Diecezji Strängnäs w Szwecji 30 XI 1989 r. w Czeskim Cieszynie . 1989-1991 był biskupem Slezské církve evangelické a. v. ČR. 1995-2000 założycielem (19 I 1995) i biskupem Luterskou evangelickou církev augsburského vyznání v ČR 3 V 1991 r. w Warszawie 27 VI 1999 r. w Warszawie 6 I 2001 r. w Warszawie

Sukcesja apostołska biskupów luterańskich w Polsce

Sukcesja apostołska biskupa Kościoła Jana SZARKA	
Konsekrował:	Bp dr Janusz NARZYŃSKI – Biskup Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w Polsce
Współkonsekra- torzy:	<p>Bp Johannes HANSELMANN, Prezydent ŚFL, Biskup Bawarii, Monachium (Niemcy)</p> <p>Bp Olavi RIMPILÄINEN (1979), Biskup Diecezji w Oulu (Finlandia)</p> <p>Bp Tord HARLIN (1990), biskup pomocniczy Arcybiskupa Uppsali (Szwecja),</p> <p>Bp dr Dieter KNALL, Kościół Ewang-Augsb w Austrii (Wiedeń),</p> <p>Bp dr Gottfried FORCK, em. Biskup Berlina (Niemcy),</p> <p>Bp Jonas KALVANAS, Kościół Luterański na Litwie (Taurage),</p> <p>Bp dr Peter KRUSCHE, Hamburg (Niemcy),</p> <p>Bp Jacob JOENSEN, biskup diecezjalny w Danii,</p> <p>Bp Wilhelm STONAWSKI, biskup SCEAW w Czeskim Cieszynie</p> <p>Bp Eduard BERGER, biskup Pomorskiego Kościoła Ewangelickiego w Greifswaldzie (Niemcy)</p>
Data konsekracji	Święto Epifanii – 6 styczeń 1991
Miejsce konsekracji	ewangelicki kościół katedralny p.w. Świętej Trójcy w Warszawie
Biskup Jan SZAREK konsekrował lub współkonsekrował:	
Bp Władysław VOLNY	26 I 1992 r. w Błędowicach (Czechy)
Bp Paweł ANWEILER	9 II 1992 r. w Bielsku-Białej
Bp Michał WARCZYŃSKI	7 III 1992 r. w Sopocie

Biskup Jan SZAREK konsekrował lub współkonsekrował (c.d):	
Bp Rudolf BAŻANOWSKI	21 III 1992 r. w Olsztynie
Bp Józef POŚPIECH	11 IV 1992 r. w Zielonej Górze
Bp Rudolf PASTUCHA	17 V 1992 r. w Katowicach
Bp Wolfgang HUBER	1 I V 1994 r. w Berlinie
Bp Georg KRETSCHMAR	29 IX 1994 r. w Sanct Petersburg (ELKRAS)
Bp Ryszard BOGUSZ	1 X 1994 r. we Wrocławiu
Bp Julius FILO	28 X 1994 r. w Bratysławie
Bp Martin LIND	23 IV 1995 r. w Uppsali – Biskup Diecezji Linköping - kons. abp G.Weman,
Bp Klaus WOLLENWEBER	6 V 1995 r. w Görlitz
Bp Herwig STURM	28 I 1996 r. w Wiedniu
Bp Mieczysław CIEŚLAR	1 V 1996 r. w Łodzi
Bp Walter JAGUCKI	27 V 2000 r. w Londynie
Bp Ryszard BORSKI	27 VI 1999 r. w Warszawie
Bp Marek IZDEBSKI (ref.)	5 IX 2002 w Warszawie (kościół ewangelicko- reformowany),
Bp Stanisław PIĘTAK	7 I 2007 w Czeskim Cieszynie (Czechy)

Sukcesja apostolska biskupów luterańskich w Polsce

Sukcesja apostolska biskupa Kościoła Janusza JAGUCKIEGO	
Konsekrował:	Bp Jan SZAREK – Biskup Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w RP
Współkonsekratorzy:	Bp Paavo KORTEKANGAS (1981: Diecezja Tampere, Finlandia) Bp Walter JAGUCKI (2000: Kościół Luter. w Wielkiej Brytanii), Bp generalny Julius FILO (Od 1994: Bratysława, Słowacja), Bp Herwig STURM (1992: Wiedeń, Austria), Bp Władysław VOLNY (1992: Biskup w Czeskim Cieszynie) Bp Diethard ROTH (SELK Hannover, Niemcy), Bp Klaus WOLLENWEBER (Görlitz, Górne Łużyce – Niemcy), Bp dr Janusz NARZYŃSKI (Warszawa), Bp Mieczysław CIEŚLAR (Łódź), Bp Paweł ANWEILER (Bielsko-Biała), Bp Rudolf PASTUCHA (Katowice), Bp Ryszard BOGUSZ (Wrocław), Bp Michał WARCZYŃSKI (Sopot), Bp Rudolf BAŻANOWSKI (Olsztyn), Bp Ryszard BORSKI (Warszawa)
Data konsekracji	Święto Epifanii – 6 styczeń 2001
Miejsce konsekracji	ewangelicki kościół katedralny p.w. Świętej Trójcy w Warszawie
Biskup Janusz JAGUCKI konsekrował:	
Bp Tadeusz SZURMAN	6 I 2002 w Katowicach

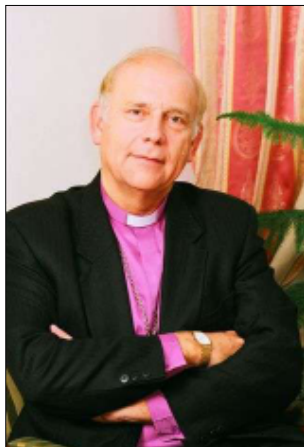
Biskup Janusz JAGUCKI współkonekrował:	
Bp Marek IZDEBSKI, (ref.)	5 X 2002 w Warszawie (kościół ewang.-ref.)
Bp dr Miloš KLÁTIK	28 X 2006 w Bratysławie (Słowacja)
Bp dr Stanisław PIĘTAK	7 I 2007 w Czeskim Cieszynie (Czechy)
Bp dr Michael BUENKER	27 I 2008 w Wiedniu (Austria)

Sukcesja apostolska biskupów luterańskich w Polsce

Sukcesja apostolska biskupa Pawła ANWEILERA	
Konsekrował:	Bp Jan SZAREK – Biskup Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w RP
Współkonsekratorzy:	Bp generalny Pavel UHORSKAI (Bratysława, Słowacja) Bp Dieter KNALL (Wiedeń, Austria) Bp Władysław VOLNY (Czeski Cieszyn, Czechy)
Data konsekracji	9 luty 1992 r.
Miejsce konsekracji	ewangelicki kościół katedralny p.w. Zbawiciela w Bielsku-Białej
Biskup Paweł ANEWILER współkonsekrował:	
Bp Michał WARCZYŃSKI	7 III 1992 r. w Sopocie
Bp Rudolf BAŻANOWSKI	21 III 1992 r. w Olsztynie
Bp Rudolf PASTUCHA	17 V 1992 r. w Katowicach
Bp Ryszard BOGUSZ	1 X 1994 r. we Wrocławiu
Bp Mieczysław CIEŚLAR	1 V 1996 r. w Łodzi
Bp Marek IZDEBSKI (ref.)	5 IX 2002 w Warszawie (kościół ewangelicko-reformowany)
Bp Stanisław PIĘTAK	7 I 2007 w Czeskim Cieszynie (Czechy)

Sukcesja apostolska biskupów luterańskich w Polsce

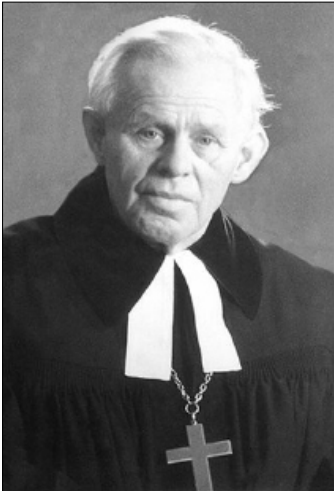
Sukcesja apostolska biskupa Michała WARCZYŃSKIEGO	
Konsekrował:	Bp Jan SZAREK – Biskup Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w RP
Współkonsekra- torzy:	Bp Kalevi TOIVAINEN, Biskup Diecezji Mikkeli (Finlandia), Bp Paweł ANWEILER, Biskup Diecezji Cieszyńskiej
Data konsekracji	7 marzec 1992
Miejsce konsekracji	ewangelicki kościół katedralny p.w. Zbawiciela w Sopotcie
Biskup Michał WARCZYŃSKI współkonsekrował:	
Bp Rudolf BAŻANOWSKI	21 III 1992 r. w Olsztynie
Bp Jonas Viktoras KALVANAS, junior	29 VII 1995 r. w Taurage (Litwa), zmarł nagle w dniu 25 IV 2003 r. w Taurage.
Bp Janusz JAGUCKI	6 I 2001 w Warszawie
Bp Marek IZDEBSKI (ewang.-ref.)	5 X 2002 r w Warszawie w kościele ewangelicko-reformowanym
Bp Mindaugas SABUTIS	12 VI 2004 r. w Taurage (Litwa).

Sukcesja apostołska biskupów luterańskich w Polsce

Sukcesja apostołska biskupa Rudolfa BAŻANOWSKIEGO	
Konsekrował:	Bp Jan SZAREK – Biskup Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w RP
Współkonsekra- torzy:	Bp Michał WARCZYŃSKI (Sopot) Bp Paweł ANWEILER (Bielsko-Biała)
Data konsekracji	21 marzec 1992
Miejsce konsekracji	ewangelicki kościół katedralny p.w. Chrystusa Zbawiciela w Olsztynie
Biskup Rudolf BAŻANOWSKI współkonsekrował:	
Bp Janusz JAGUCKI	6 I 2001 w Warszawie w kościele Św. Trójcy
Bp Marek IZDEBSKI (ewang.-ref.)	5 X 2002 r w Warszawie w kościele ewangelicko-reformowanym

Sukcesja apostolska biskupów luterańskich w Polsce

Sukcesja apostolska biskupa Józefa POŚPIECHA	
Konsekrował:	Bp Jan SZAREK – Biskup Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w RP
Współkonsekratorzy:	Bp Joachim ROGGE (Görlitz) Bp Rudolf BAŻANOWSKI (Olsztyn)
Data konsekracji	11 kwietnia 1992 r.
Miejsce konsekracji	ewangelicki kościół Jezusowy w Zielonej Górze.
Biskup Józef POŚPIECH współkonsekrował:	
Bp Rudolf PASTUCHA Bp Ryszard BOGUSZ	17 V 1992 r. w Katowicach 1 X 1994 r. we Wrocławiu

Sukcesja apostolska biskupów luterańskich w Polsce

Sukcesja apostolska biskupa Rudolfa PASTUCHY	
Konsekrował:	Bp Jan SZAREK – Biskup Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w RP
Współkonsekra- torzy:	Bp Józef POŚPIECH (Zielona Góra) Bp Paweł ANWEILER (Bielsko-Biała) Bp Władysław VOLNY (Czeski Cieszyn)
Data konsekracji	17 maja 1992 r.
Miejsce konsekracji	ewangelicki kościół katedralny p.w. Zmartwychwstania Pańskiego w Katowicach.
Biskup Rudolf PASTUCHA współkonsekrował:	
Bp Ryszard BOGUSZ Bp Janusz JAGUCKI Bp Tadeusz SZURMAN	1 X 1994 we Wrocławiu 6 I 2001 w Warszawie 6 I 2002 r. w Katowicach

Sukcesja apostołska biskupów luterańskich w Polsce

Sukcesja apostołska biskupa Ryszarda BOGUSZA	
Konsekrował:	Bp Jan SZAREK – Biskup Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w RP
Współkonsekratorzy:	Bp Józef POŚPIECH (Zielona Góra) Bp Joachim ROGGE (Görlitz) Bp Rudolf PASTUCHA (Bytom - Miechowice), Bp Paweł ANWEILER (Bielsko – Biała) Bp Rudolf BAŻANOWSKI (Olsztyn), Bp Zdzisław TRANDA (ewang-ref. Warszawa), Abp JEREMIASZ (prawosławny - Wrocław) Bp Wiesław SKOŁUCKI (polskokatolik - Wrocław). Bp Zdzisław KORALEWSKI (polskokatolik - Kotłów) Bp Jan TYRAWA (rzym.- kat. bp pomocniczy - Wrocław). Ks. sen. Jan WALTER (Warszawa).
Data konsekracji	1 październik 1994
Miejsce konsekracji	ewangelicki kościół katedralny p.w. Opatrzności Bożej we Wrocławiu
Biskup Ryszard BOGUSZ współkonsekrował:	
Bp Mieczysław CIEŚLAR Bp Ryszard BORSKI Bp Janusz JAGUCKI Bp Tadeusz SZURMAN Bp Marek IZDEBSKI (ewang.-ref.)	1 V 1996 w Warszawie 27 VI 1999 w Warszawie 6 I 2001 w Warszawie 6 I 2002 r. w Katowicach 5 X 2002 w Warszawie, kościół ewangelicko-reformowany

Sukcesja apostołska biskupów luterańskich w Polsce

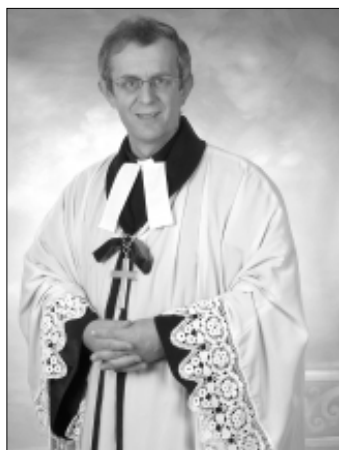
Sukcesja apostołska biskupa Mieczysława CIEŚLARA	
Konsekrował:	Bp Jan SZAREK – Biskup Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w RP
Współkonsekratorzy:	Bp Tord HARLIN, Biskup Pomocniczy Prymasa Szwecji (Uppsala) Bp Ryszard BOGUSZ, biskup diecezjalny z Wrocławia
Data konsekracji	1 maja 1996
Miejsce konsekracji	ewangelicki kościół katedralny p.w. Św. Mateusza w Łodzi
Biskup Mieczysław CIEŚLAR współkonsekrował:	
Bp Ryszard BORSKI, Bp Janusz JAGUCKI, Bp Tadeusz SZURMAN Bp Marek IZDEBSKI (ewang.-ref.)	27 VI 1999 w Warszawie 6 I 2001 w Warszawie 6 I 2002 w Katowicach 5 X 2002 w Warszawie, kościół ewangelicko-reformowany

Sukcesja apostolska biskupów luterańskich w Polsce

Sukcesja apostolska biskupa generała Ryszarda BORSKIEGO	
Konsekrował:	Bp Jan SZAREK – Biskup Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w RP
Współkonsekratorzy:	Bp Ryszard BOGUSZ (Wrocław) Bp Mieczysław CIEŚLAR (Łódź) Bp Zdzisław TRANDA (Warszawa, ref.) Bp Edward PUŚLECKI (Warszawa, metod.)
Data konsekracji	27 czerwiec 1999 r.
Miejsce konsekracji	ewangelicki kościół katedralny p.w. Św. Trójcy w Warszawie
Biskup Ryszard BORSKI współkonsekrował:	
Bp Janusz JAGUCKI Bp Tadeusz SZURMAN Bp Marka IZDEBSKI (ewang.-ref.) Bp Dr Tamás FABINY	6 I 2001 w Warszawie 6 I 2002 w Katowicach 5 X 2002 w Warszawie, kościół ewangelicko-reformowany 25 III 2006 r. w Miskolc (Węgry)

Sukcesja apostolska biskupów luterańskich w Polsce

Sukcesja apostolska biskupa Tadeusza SZURMANA	
Konsekrował:	Bp Janusz JAGUCKI – Biskup Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w RP
Współkonsekra- torzy:	Bp Rudolf PASTUCHA (Bytom - Miechowice), Bp Paweł ANWEILER (Bielsko-Biała) Bp Władysław VOLNY (1992: Biskup SCEAW w Czeskim Cieszynie) Bp Ryszard BOGUSZ (Wrocław), Bp Rudolf BAŻANOWSKI (Olsztyn), Bp Ryszard BORSKI (Warszawa), Bp Mieczysław CIEŚLAR (Łódź), Bp Jerzy SZOTTMILER (Ordynariusz Polskokatolickiej Diecezji Czestochowsko-Krakowskiej w Częstochowie) Ks. infułat Eugeniusz STELMACH, pol. kat.(Strzyżowice).
Data konsekracji	Święto Epifanii – 6 styczeń 2002
Miejsce konsekracji	ewangelicki kościół katedralny p.w. Zmartwychwstania Pańskiego w Katowicach
Biskup Tadeusz SZURMAN współkonsekrował:	
Bp Marek IZDEBSKI (ewang.-ref.), Bp Peter GANCS Bp Hans-Jörg VOIGT (SELK) Bp dr Stanisław PIĘTAK	5 X 2002 w Warszawie, kościół ewangelicko-reformowany 6 IX 2003 w Bekescsaban (Węgry) 24 VI 2006 w Hanowerze (Niemcy) 7 I 2007 w Czeskim Cieszynie (Czechy),

Sukcesja apostołska biskupów reformowanych w Polsce

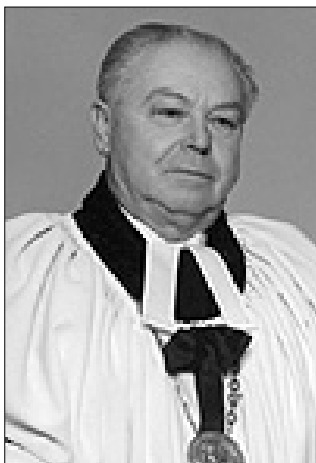
Sukcesja apostołska biskupa Marka IZDEBSKIEGO	
Konsekrował:	Bp Zdzisław TRANDA – Biskup Kościoła Ewang.-Ref. w RP
Współkonsekratorzy:	<p>Bp Janusz JAGUCKI, ewang.-augsb. Bp dr Edward PUŚLECKI ewang-metod. Reformowany biskup z Węgier Reformowany biskup z Niemiec Biskupi luterańscy: Bp senior dr Jan SZAREK (Bielsko-Biała) Bp Paweł ANWEILER (Bielsko-Biała) Bp Tadeusz SZURMAN (Katowice) Bp Ryszard BOGUSZ (Wrocław) Bp Michał WARCZYŃSKI (Sopot) Bp Rudolf BAŻANOWSKI (Olsztyn) Bp Mieczysław CIEŚLAR (Łódź)</p>
Data konsekracji	5 październik 2002
Miejsce konsekracji	Ewangelicko-reformowany kościół w Warszawie.
Biskup Marek IZDEBSKI współkonsekrował:	
ks. Generalny Superintendent Rimas Mikalauskas (Lietuvos Evangeliku Reformatu Baznycia - "Unitas Lithuaniae")	28 sierpień 2004 r. w Birżach (Litwa)
Bp dr Stanisław PIĘTAK	7 I 2007 w Czeskim Cieszynie (Czechy)

Sukcesja apostolska biskupów luterańskich w Czechach

Sukcesja apostolska biskupa dr. Władysława KIEDRONIA	
Współkonsekratorzy:	Bp Rudolf KOŠTIAL (Zwoleń, Słowacja) Bp Julius FILO, sen. (Koszyce, Słowacja)
Instalował:	Ks. Senior Józef FIERLA
Data konsekracji	12 czerwiec 1971 r.
Miejsce konsekracji	ewangelicki kościół w Czeskim Cieszynie
Biskup Władysław KIEDROŃ współkonsekrował:	
Bp Janusz NARZYŃSKI	6 IV 1975 w Warszawie

Sukcesja apostolska biskupów luterańskich w Czechach

Sukcesja apostolska biskupa Wilhelma STONAWSKIEGO	
Konsekrował:	Bp Janusz NARZYŃSKI -Biskup Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w Polsce
Współkonsekra- torzy:	Bp Rudolf KOŠTIAL (Zwoleń, Słowacja) Bp dr Dieter KNALL (Wiedeń, Austria)
Data konsekracji	30 listopada 1980 r.
Miejsce konsekracji	ewangelicki kościół w Czeskim Cieszynie
Biskup Wilhelm STONAWSKI konsekrował / współkonsekrował:	
Bp Jan SZAREK Bp Jan NIEDOBA	3 V 1991 w Warszawie (Polska) 25 VI 2001w Bystrzyca nad Olzą (Czechy)

Sukcesja apostolska biskupów luterańskich w Czechach

Sukcesja apostolska biskupa Władysława VOLNEGO	
Konsekrował:	Bp generalny Pavel UHORSKAI (Bratysława, Słowacja)
Współkonsekra- torzy:	Bp Jan SZAREK (Warszawa, Polska) Bp (Synodalny Senior) Paweł SMETANA (Praha, Czechy)
Data konsekracji	26 stycznia 1992 r.
Miejsce konsekracji	kościół ewangelicki w Błędowicach (Czechy)
Biskup Władysław VOLNY współkonsekrował / konsekrował:	
Bp Paweł ANWEILER Bp Rudolf PASTUCHA Bp Janusz JAGUCKI Bp Tadeusz SZURMAN Bp Hans-Jörg VOIGT (SELK) Bp dr Stanisław PIĘTAK	9 II 1992 w Bielsku-Białej (Polska) 17 V 1992 w Katowicach (Polska) 6 I 2001 w Warszawie (Polska) 6 I 2002 w Katowicach (Polska) 24 VI 2006 w Hanowerze (Niemcy) 7 I 2007 w Czeskim Cieszynie (Czechy)

Sukcesja apostolska biskupów luterańskich w Czechach

Sukcesja apostolska biskupa Jana NIEDOBE	
Konsekrował:	Bp Wilhelm STONAWSKI
Data konsekracji	25 czerwca 2000 r.
Miejsce konsekracji	ewangelicki kościół w Bystrzycy nad Olzą (Czechy)
Biskup Jan NIEDOBA współkonsekrował:	
Bp dr Stanisław PIĘTAK	7 I 2007 w Czeskim Cieszynie, (Czechy)

Sukcesja apostolska biskupów luterańskich w Czechach

Sukcesja apostolska biskupa dr Stanisława PIĘTAKA	
Konsekrował:	Bp Władysław VOLNY
Współkonsekratorzy:	<p>Bp generalny dr Miloš KLÁTIK (Bratysława, Słowacja) Bp (synodalny senior) Joel RUMML (od 2003, Praha, Czechy) Arcybiskup – prymas Jukka PAARMA (Turku, Finlandia) Bp Janusz JAGUCKI (Warszawa, Polska) Bp dr Jan SZAREK (Bielsko-Biala, Polska), Bp Paweł ANWEILER (Bielsko-Biala, Polska), Bp Tadeusz SZURMAN (Katowice, Polska), Bp Hans-Jörg VOIGT (SELK Hannover, Niemcy), Bp Jan NIEDOBA (Bystrzyca nad Olzą, Czechy), Bp Herwig STURM (Wiedeń, Austria); Bp ref. Marek IZDEBSKI (Warszawa, Polska), Ks. superintendent dr Dušan TILLINGER, (Praga, Czechy), Ks. dr Pavel ČERNÝ, Prezydent Czeskiej Rady Ekumenicznej</p>
Data konsekracji	7 stycznia 2007 r.
Miejsce konsekracji	ewangelicki kościół ap. Piotra i Pawła w Czeskim Cieszynie.
Bp dr Stanisław PIĘTAK współkonsekrował:	
Bp dr Michael BUENKER Bp Slavomir SOBALA	27 I 2008 w Wiedniu (Austria) 2 II 2008 w Prešovie (Słowacja)

Sukcesja apostolska biskupa luterańskiego w Wielkiej Brytanii

Sukcesja apostolska biskupa Waltera JAGUCKIEGO	
Konsekrował:	Bp Martin LIND, Biskup Diecezji Linköping Kościoła Szwedzkiego
Współkonsekra- torzy:	Bp Jan SZAREK (Warszawa, Polska) Bp Floyd SCHOENHALS, Biskup Synodu Arkansas-Okla- homa Kościoła Ewangelicko-Luterańskiego w Ameryce.
Data konsekracji	27 maja 2000 r. w Londynie
Miejsce konsekracji	St Anne & St Agnes Church w Londynie
Bp Walter JAGUCKI współkonsekrował:	
Bp Janusz JAGUCKI	6 styczeń 2001 r. w Warszawie (Święto Epifanii)

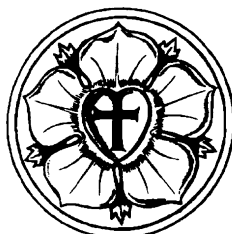
Biskupi luterańscy w Polsce

Od roku 1904 do 2008

Biskup	Urodzony	Ordynacja	biskupia konsekracja	Zwierzchnik Kościoła- Diecezji	Zmarł	Uwagi
Dr Juliusz Bursche	19 IX 1862 Kalisz	30 XI 1884 Bp P. Everth	22 I 1905 Warszawa	Zwierzchnik Kościoła 1905-1942	20 II 1942 Sachsenhausen Oranienburg Obóz koncentr.	1915-1818 na zesłaniu w Rosji. 1918 przez Sztokholm (Szwecja) wraca do Polski
Prof. Dr Jan Szeruda	26 XII 1889 Wędrynia (Zaolzie)	15 VIII 1917 Nawsie	—————	p.o. Zwierzchnika Kościoła 1945-1951	21 III 1962 Warszawa	21 VI 1945 Łódź wybrany zastępcą biskupa
Dr h.c. Karol Kotula	26 II 1884 Cierlico (Zaolzie)	22 V 1910	26 IV 1953 Warszawa Bp adiunkt Zygmunt Michelis	Zwierzchnik Kościoła 1951-1959	8 X 1968 Warszawa	Konsekrowany przez bp. Adiunkta Zygmunta Michelisa
Zygmunt Michelis	17 II 1890 Bycze (Kujawy)	8 XII 1912 Warszawa Bp Juliusz Bursche	1950 lub 1951 Warszawa Bp Wacław Bartłomiej Przysiecki (Płock)	Biskup Adiunkt Zwierzchnika Kościoła EA w Polsce biskupa Karola Kotuli 1952- 1957	2 XII 1977 Warszawa	Prezes Synodu: 18 XI 1951 -27 I 1957 Biskup pomocniczy wybrany przez NRK: 9 III 1951 – 27 I 1957. Prezes PRE: 1946-1960. Jako „biskup ekume- niczny” konsekrowany prawdopodobnie przez Biskupa Kościoła Staro- katolickiego Mariawi- tów w Polsce Świadkowie: ks. Władysław Paschalis Ochędoski z Kościoła Ewangelic- ko-Reformowanego, Siostra Diakonisa Ewelina Krygiel z KEA, oraz ks. Bernard Kukła, proboszcz parafii mariawickiej.
Prof. Dr Andrzej Wantuła	26 XI 1905 Ustroń	25 IX 1931 Wisła Bp Juliusz Bursche	1 XI 1959 Warszawa Bp Karol Kotula	Biskup Zwierzchnik Kościoła EA w Polsce 1959-1976	15 VI 1976 Warszawa	Instalowali: Ks. Senior W. Gastpary, Prezes Synodu, Bp prof. dr Jan Szeruda. 1963-1970: Wiceprezydent ŚFL 1954: Prorektor i prof. teologii praktycznej CHAT w Warszawie. Pochowany na cmen- tarzu w Wiśle 19 VI 1976

Dr h.c. Janusz Narzyński	14 III 1928 Warszawa	6 V 1956 Szeszno (Mazury) Bp Karol Kotula	6 IV 1975 Warszawa Bp Andrzej Wantuła	Biskup Zwierzchnik Kościoła EA w Polsce 1991-2001		Współkonsekrator: Bp gen. Jan Michalko, Bratysława Bp Władysław Kiedroń, Czeski Cieszyn
Dr h.c. Jan Szarek	13 II 1936 Bielsko-Biała	25 IX 1960 Bielsko-Biała Bp Andrzej Wantuła	3 V 1991 Warszawa Bp Janusz Narzyński	Biskup Zwierzchnik Kościoła EA w RP 1991-2001		Współkonsekrator: Bp Johannes Hanselmann, Monachium (Niemcy) Bp Olavi Rimpilainen, Oulu (Finlandia) Bp Tord Harlin, Uppsala (Szwecja), oraz 7 biskupów europejskich.
Paweł Anweiler	16 VI 1950 Kalisz	24 II 1974 Kalisz Bp Andrzej Wantuła	9 II 1992 Bielsko-Biała Bp Jan Szarek	Biskup diecezjalny Diecezji Cieszyńskiej 1991-		Współkonsekrator: Bp gen. Pavel Uhorskai, Bratysława. Bp Dieter Knal, Wiedeń. Bp Władysław Volny, Czeski Cieszyn
Michał Warczyński	4 II 1945 Sopot	18 IV 1971 Sopot Bp Andrzej Wantuła	7 III 1992 Sopot Bp Jan Szarek	Biskup diecezjalny Diecezji Pomorsko- Wielkopolskiej 1992-		Współkonsekrator: Bp Kalevi Toiviainen, Diec. Mikkel (Finlandia), Bp Paweł Anweiler.
Rudolf Bażanowski	6 II 1953 Kiczce koło Skoczowa	18 XI 1978 Goeszów Bp Janusz Narzyński	21 III 1992 Olsztyn Bp Jan Szarek	Biskup diecezjalny Diecezji Mazurskiej 1992-		Współkonsekrator: Bp Paweł Anweiler, Bp Michał Warczyński
Józef Pośpiech	16 XI 1930 Koźle	11 VII 1954 Zabrze Bp Karol Kotula	11 IV 1992 Zielona Góra Bp Jan Szarek	Biskup diecezjalny Diecezji Wro- cławskiej 1992-1994	18 IX 2003 Zielona Góra	Współkonsekrator: Bp Joachim Rogge, Görlitz Bp Rudolf Bażanowski.
Rudolf Pastucha	16 IX 1936 Zamarski	20 X 1963 Warszawa Bp Andrzej Wantuła	17 V 1992 Katowice Bp Jan Szarek	Biskup diecezjalny Diecezji Katowickiej 1992-2001		Współkonsekrator: Bp Józef Pośpiech, Bp Paweł Anweiler, Bp Władysław Volny. W latach 1981-1992 se- nior Diecezji Katowickiej. Od 2001 r. na emeryturze
Ryszard Bogusz	2 III 1951 Bielsko -Biała	11 VII 1976 Kluczbork Bp Janusz Narzyński	1 X 1994 Wrocław Bp Jan Szarek	Biskup diecezjalny Diecezji Wro- cławskiej 1994 -		Współkonsekrator: Bp Józef Pośpiech, Bp Joachim Rogge, Görlitz. Bp Zdzisław Tranda (ewang.-ref.), Bp Wiesław Skołucki (pol. kat). Bp Zdzisław Koralewski (pol. kat.) Abp Jeremiasz (prawosł.) Bp Jan Tyrawa (ryzm.- kat).

Mieczysław Cieślak	28 III 1950 Wisła	2 IX 1973 Wisła Bp Andrzej Wantuła	1 V 1996 Łódź Bp Jan Szarek	Biskup diecezjalny Diecezji Warszawskiej 1996 -		Współkonsekrator: Bp Tord Harlin (Uppsala – Szwecja), Bp Ryszard Bogusz, Wrocław Biskupi diecezjalni. Bp Mieczysław Cieślak jest zastępcą Biskupa Kościoła.
Ryszard Borski	26 V 1960 Węgierska Górka	3 VII 1988 Wisła Bp Janusz Narzyński	27 VI 1999 Warszawa Bp Jan Szarek	Ewangelicki Biskup Wojskowy 1999-		Współkonsekrator: Bp Mieczysław Cieślak (Łódź), Bp Ryszard Bogusz (Wrocław) Bp Zdzisław Tranda (ew.ref.) Biskupi diecezjalni. Dnia 15 VIII 2005 r. bp Ryszard Borski został mianowany generałem brygady.
Janusz Jagucki	14 II 1947 Sorkwity (Mazury)	22 XI 1970 Goeszów Bp Andrzej Wantuła	6 I 2001 Warszawa Bp Jan Szarek	Biskup Zwierzchnik Kościoła EA w RP 2001-		Współkonsekrator: bp Paavo Kortekangas, Tampere (Finlandia), bp Walter Jagucki, Anglia. Biskupi: Juliusz Filo, Bratysława (Słowacja) Herwig Sturm, Wiedeń (Austria) Władysław Volny, Czeski Cieszyn (Czechy), Diethard Roth (SELK), Hannover (Niemcy), Klaus Wollenweber, Görlitz (Ewangelicki Kościół Śląskich Górnych Łużyc), oraz wszyscy polscy biskupi diec.
Tadeusz Szurman	9 VII 1954 Simoradz koło Skoczowa	18 XI 1978 Goeszów Bp Janusz Narzyński	6 I 2002 Katowice Bp Janusz Jagucki	Biskup diecezjalny Diecezji Katowickiej 2002 -		Współkonsekrator: Biskupi: Rudolf Pastucha, Paweł Anweiler, Ryszard Bogusz, Mieczysław Cieślak, Ryszard Borski, Bp Kościoła Władysław Volny (Czeski Cieszyn), Bp Jerzy Szotmiller (pol.-kat. – Częstochowa), Ks. inf. Eugeniusz Stelmach (pol.-kat)

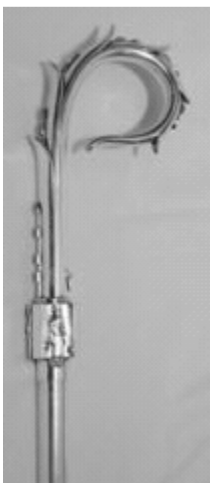

ARCYBISKUP UPPSALI

Kościół Szwedzki jest narodowym Kościołem luteranckim. Już w roku 850 powstała szwedzka prowincja kościelna z arcybiskupem Uppsali jako prymasem Szwecji. W XVI wieku Szwecja przyjęła luteranizm. Aby zachować dawny ustrój Kościoła, ostatni (30) biskup rzymsko-katolicki Diecezji Västerås **PETRUS MAGNI** (1524-1534) – konsekrowany w Rzymie, dnia 1 V 1524 r. przez papieża Klemensa VII (Giulio de Medici), (pozostał w diecezji do końca życia), konsekrował w Święto Epifanii 6 I 1528 r. pierwszych luteranckich biskupów: Magnusa Haraldi, Martena Skytte i Magnusa Sommar dla diecezji: Åbo, Skara i Strängnäs. Wraz z nimi zaś konsekrował w dniu 22 września 1531 r. pierwszego luteranckiego arcybiskupa Uppsali **ks. Petri Nerciusa Laurentiusa**. Tak w Szwecji pozostał ustrój Kościoła synodalno–episkopalny na czele z arcybiskupem Uppsali. Arcybiskup – prymas jest „*pierwszym pomiędzy równymi*” 14 biskupami Szwecji. Centrum życia religijnego całej Szwecji to kościół katedralny w Uppsali. Tu odbywają się synody, jak również konsekracje wszystkich biskupów diecezjalnych, a gdy zajdzie tak potrzeba również i arcybiskupa Uppsali. Jeśli arcybiskupem zostaje, któryś z biskupów diecezjalnych, to oczywiście nie powtarzana jest konsekracja, tylko odbywa się ingres do katedry przy obecności szwedzkiej pary królewskiej.

Od niedawna Uppsala ma dwóch biskupów: arcybiskup Anders Wejryd i biskup Ragnar Persenius. Archidiecezja ma więc dwa okręgi duszpasterskie: Uppsala i Singtuna, w których odbywają się wizytacje. Teoretycznie 80 % Szwedów należy do Kościoła luteranckiego.

Od czasów arcybiskupa **Nathana Söderbloma [Lars Olof Jonathan (Nathan) Söderblom** (ur. 15 stycznia 1866 w Trönö, zm. 12 lipca 1931 w Uppsali) – szwedzki arcybiskup i teolog luterancki, laureat pokojowej Nagrody Nobla.], który był prymasem Szwecji w latach 1914-1931, Kościół Szwedzki wyszedł na arenę międzynarodową. W roku 1925 Arcybiskup Söderblom zwołał do Sztokholmu międzynarodową konferencję ekumeniczną: *Universal Christian Conference on Life and Work*, w której wzięli udział przedstawiciele Kościołów anglikańskiego, protestanckich, prawosławnego i starokatolickiego. Nie wzięli natomiast udziału w niej przedstawiciele Kościoła Rzymsko-Katolickiego. Podczas konsekracji biskupiej w czasie trwania Konferencji, przyjął sukcesję apostolską z rąk arcybiskupa także biskup słowacki Jura Janoška, który następnie przekazał ją swojemu następcy. Sam Arcybiskup konsekrował także biskupów w krajach nadbałtyckich. Wszystkie konsekracje biskupów pod przewodnictwem arcybiskupa i wszystkich pozostałych szwedzkich biskupów, oraz reprezentantów innych Kościołów luteranckich, oraz anglikańskich odbywają się w katedrze w Uppsali, a następnie biskupi mają swój ingres w swoich diecezjach. Na mocy „Deklaracji z Porvoo” podpisanej przez luteran i anglikanów w dniu 29 czerwca 1995 r. w fińskiej miejscowości Porvoo w sprawie wspólnego urzędu kościelnego, oraz wspólnoty ołtarza i ambony, a z tym wiąże się interkomunia i intercelebracja, odtąd zarówno przy święceniach biskupów u anglikanów i u luteran musi być, co najmniej jeden biskup odmiennej konfesji, a więc luterancki, albo anglikański. Podobna deklaracja została podpisana pomiędzy Kościołem Anglikańskim a Ewangelickim Kościołem Niemiec (EKD) w Miśni Kościół Szwedzki jest Kościołem członkowskim: Światowej Federacji Luteranckiej, Konferencji Kościołów Europejskich, a przede wszystkim Światowej Rady Kościołów (WCC) w Genewie.

Sukcesja apostolska Biskupa Petrusa MAGNI

Konsekrator: Papież Klemens VII

Data konsekracji: 1 maja 1524

Biskup Petrus MAGNI konsekrował

Biskup	Data konsekracji
Magnus HARALDI	6 stycznia 1528
Marten SKYTTE	6 stycznia 1528
Magnus SOMMAR	6 stycznia 1528
Laurentius PETRI, abp	22 września 1531

DIECEZJE KOŚCIOŁA LUTERAŃSKIEGO W SZWECJI:

Göteborgs stift
Härnösands stift
Karlstads stift
Linköpings stift
Luleå stift
Lunds stift
Skara stift
Stockholms stift
Strängnäs stift
Uppsala stift
Visby stift
Västerås stift
Växjö stift

Episkopalna Sukcesja apostolska luterańskiego Kościoła Szwecji The Episcopal Succession of the Church of Sweden.

PETRUS MAGNI 1524-1534 – konsekrowany w Rzymie, dnia 1 V 1524 r. przez papieża Klemensa VII (Giulio de Medici), jako 30-ty biskup rzymsko-katolicki Diecezji Västerås Petrus Magni pozostał w diecezji do końca życia. On to konsekrował w Święto Epifanii 6 I 1528 r. pierwszych luterańskich biskupów: Magnusa Harald, Martena Skytte i Magnusa Sommar dla diecezji: Åbo, Skara i Strängnäs. Wraz z nimi konsekrował w dniu 22 września 1531 r. pierwszego luterańskiego arcybiskupa Uppsali **ks. Petri Nerciusa Laurentiusa**. Odtąd zazwyczaj arcybiskupi Uppsali wraz z pozostałymi biskupami szwedzkimi, a od podpisania Deklaracji w Porvoo 29 VI 1992, także z biskupami anglikańskimi, konsekrują wspólnie wszystkich biskupów szwedzkich, a oni biorą czynny udział w konsekracjach biskupów luterańskich i anglikańskich praktycznie na całym świecie.

PETRI NERCIVS LAURENTIVS as Archbishop of Upsala, who consecrated

J.J. VESTROGOTHUS as Bishop of Skara, who consecrated

PETRUS BENEDICTI as Bishop of Linköping, who consecrated

ABRAHAM ANGERMANNUS as Archbishop of Upsala, who consecrated

PETRUS KENICIUS as Bishop of Skara, who consecrated

OLAUS MARTINI as Archbishop of Upsala, who consecrated

LAURENTIVS PAULINUS GOTHUS as Bishop of Strengnas (trld. to Upsala), who consecrated

JONAS MAGNI as Bishop of Skara, who consecrated

JOHN CANUTI LENNAEUS as Archbishop of Upsala, who consecrated

J. BAZIVS as Bishop of Vexio (trld. to Upsala), who consecrated

OLOF SVEBILIUS as Bishop of Linköping (trld. to Upsala), who consecrated

ERIC BENZELIVS as Archbishop of Upsala, who consecrated

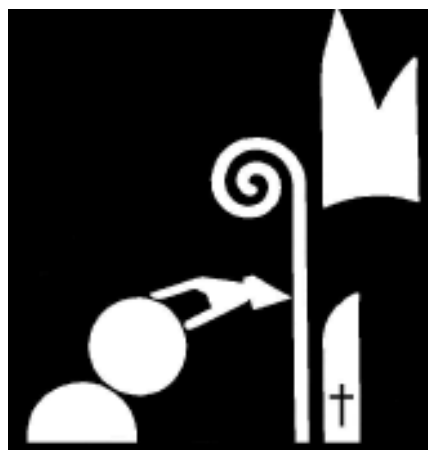
JESPER SVEDBERG as Bishop of Skara, who consecrated

JOHN STEUCHIVS as Bishop of Linköping (trld. to Upsala), who consecrated

C.F. MENNAUDER as Bishop of Abo (trld. to Upsala), who consecrated
UNO VON TROIL as Bishop of Linköping (trld. to Upsala), who consecrated
JACOB AXELSSON LINDBLOM as Bishop of Linköping (trld. to Upsala), who consecrated
C. VON ROSENSTEIN as Bishop of Linköping (trld. to Upsala), who consecrated
JOHN OLAF WALLIN as Bishop for the Order of the Holy Seraphim (trld. to Upsala), who consecrated
H.O. HOLMSSTROM as Bishop of Strengnas (trld. to Upsala), who consecrated
HENRY REUTERDAHL as Bishop of Lund (trld. to Upsala), who consecrated
ANTON NIKLAS SUNDBERG as Bishop of Karlstad (trld. to Upsala), who consecrated
JOHN AUGUST EKMAN 1900-1913 as Archbishop of Upsala (succeeded in 1914 by Nathan Söderblom).
NATHAN SÖDERBLOM 1914-1931, który w r. 1925 konsekrował biskupa słowackiego Jura Janoška. Ta słowacka linia sukcesji dotarła za pośrednictwem biskupów słowackich najpierw do Czech: biskup dr Władysław Kiedroń (Czeski Cieszyn), biskupi Wilhelm Stonawski, Władysław Volny, Jan Niedoba i dr Stanisław Piętaś, następnie za pośrednictwem biskupa Kiedronia do Polski: biskupi Janusz Narzyński, Jan Szarek, Janusz Jagucki.
ERLING EIDEM 1931-1950: Arcybiskup Eidem konsekrował w Uppsali, dnia 22 maja 1949 r. biskupów: prof. Andersa Nygrena i Bo Giertza, który z kolei konsekrował w Tanganice 30 VI 1961 r. biskupa Bengta Sundklera, który w dniu 25 IV 1975 r. w Norymberdze był współkonsekratorem bawarskiego biskupa Johannes Hanselmana, a ten był współkonsekratorem w Warszawie biskupa Jana Szarka.
YNGVE BRILIOTH 1950-1958
GUNNAR HULTGREN 1958-1967
RUBEN JOSEFSON 1967-1972
OLOF SUNDBY 1972-1983
BERTIL WERKSTRÖM 1983-1993: Arcybiskup Werkström w r. 1988 konsekrował dla diecezji Sztokholm biskupa Larsa Henrika Svenungssona, który konsekrował 1 I 1993 r. arcybiskupa Łotwy Janisa Vanagsa, a on konsekrował m.in. biskupa Litwy Mindaugasa Sabutisa (28) w dniu 12 VI 2004 r. w Taurage (Litwa). Bp Janis Vanags był współkonsekratorem biskupa SELKu w Niemczech ks. Hansa Jörga Voigt'a w dniu 24 czerwca 2006 r. w Hanowerze.
Arcybiskup Bertil Werkström w r. 1990 konsekrował swego biskupa pomocniczego **Torda Harlina**, który z kolei był współkonsekratorem biskupów: **Jana Szarka** (Warszawa, 3 V 1991) i **Mieczysława Cieślara** (Łódź, 1 V 1996 r.)
GUNNAR WEMAN 1993-1997
KG HAMMAR 1997-2006
ANDERS WEJRYD 2006 -

=====
Tak więc **polska linia szwedzkiej sukcesji apostolskiej** pochodzi od: **arcybiskupa Nathana Söderbloma** prymasa Szwecji w latach 1914-1931 poprzez biskupów słowackich, od czasów biskupa Jura Janoški (1925), (bp Janusz Narzyński) i biskupa Hanselmana z Monachium (bp Jan Szarek), a także od **arcybiskupa Bertila Werkströma** w latach 1983-1993 prymasa Szwecji poprzez biskupa Torda Harlina z Uppsali (bp Jan Szarek i bp Mieczysław Cieślara). Zgodnie z nauką o sukcesji apostolskiej tę sukcesję posiadają wszyscy, którzy poprzez włożenie rąk biskupów: Janusza Narzyńskiego, Jana Szarka i Mieczysława Cieślara zostali ordynowani na księży, diakonów lub konsekrowani na biskupów, a więc wszyscy biskupi polscy i wszyscy ci, których oni ordynowali lub konsekrowali)

=====

Fińska luterańska linia sukcesji apostołskiej polskich biskupów: Jana Szarka, Michała Warczyńskiego i Janusza Jaguckiego

Archbishops of Turku and Finland:

Bishop of Turku was elevated to archiepiscopal rank in 1817. The title of the see was changed to Archbishop of Turku and Finland.

Jakob TENGSTRÖM 1817-1832

Erik Gabriel MELARTIN 1833-1847

Edvard BERGENHEIM 1850-1884

Torsten THURE RENVALL 1884-1898

Gustaf JOHANSSON 1899-1930

Lauri INGMAN 1930-1934

Erkki KAILA 1935-1944 (otrzymał szwedzką i anglikańską sukcesję apostołską)

Aleksi LEHTONEN 1945-1951

Ilmari SALOMIES 1951-1964

Martti SIMOJOKI 1964-1978 konsekrował w roku 1978 swojego następcę arcybiskupa – prymasa prof. dr. Mikko Juva, byłego Prezydenta Światowej Federacji Luterańskiej w Genewie, oraz fińskiego biskupa **KALEVI TOIVAINEN** (Diecezja Mikkeli, 1978), który był współkonsekratorem **biskupa Michała Warczyńskiego** w Sopocie 7 III 1992 r.

Mikko JUVA 1978-1982: konsekrował w r. 1979 fińskiego **biskupa VÄINÖ OLAVI RIMPILÄINEN** (Diecezja Oulu 1979-2000), który był współkonsekratorem **biskupa Jana Szarka** w Warszawie 3 V 1991.

Arcybiskup Mikko JUVA w roku 1981 konsekrował także fińskiego **biskupa PAAVO KORTEKANGAS** (Diecezja 1981-1996) współkonsekratora **biskupa Janusza Jaguckiego** w Warszawie.

Jukka PAARMA 1998-nadal: był współkonsekratorem m.in. biskupów: ks. Mindaugas Sabutis w Taurage (Litwa), ks. dr. Stanisława Piętaka w Czeskim Cieszynie (Cieszyn), ks. dr. Michael Buenker we Wiedniu (Austria).

Starokatolicka episkopalna linia sukcesji apostołskiej Starokatolickiego Kościoła Utrechtu obecna m. in. w polskim luteranizmie The Episcopal Succession of the Old Catholic Church of Utrecht STAROKATOLICCY ARCYBISKUPI UTRECHTU

PETRUS CODDE (1688-1710) – rzymsko-katolicki arcybiskup Utrechtu, ekskomunikowany przez papieża za sprzyjanie jansenizmowi konsekrował pierwszego starokatolickiego arcybiskupa Utrechtu.:

CORNELIUS VAN STEENOVEN (1724-1725)

CORNELIUS JOHANNES BARCHMAN WUYTIERS (1725-1733)

THEODORUS VAN DER CROON (1734-1739)

PETRUS JOHANNES MEINDAERTS (1739-1767)

WALTER VAN NIEUWENHUISEN (1768-1797)

JOHANNES JACOBUS VAN RHIJN (1797-1808)

WILLIBRORD VAN OS (1814-1825)

JOHANNES VAN SANTEN (1825-1858)

HENRICUS LOOS (1858-1873)

JOHANNES HEJKAMP (1875-1892)

GERARDUS GUL (1892-1920), konsekrował w r. 1907 biskupa Franciszka Hodura (1866-1953) z USA, który z kolei konsekrował w katedrze PNKK w Scranton dnia 17 sierpnia 1924 swojego następcę bp Leona Grochowskiego, r., który z kolei w Utrechcie w dniu 5 lipca 1959 r. konsekrował bp. prof. dr. Maksymiliana Rodego z Warszawy. Bp Leon Grochowski konsekrował dnia 10 lipca 1966 r. w Bolesławiu biskupa Tadeusza Majewskiego. Bp Tadeusz Majewski konsekrował, dnia 29 lipca 1979 r. biskupa Jerzego Szottmilera.

ANDREAS RINKEL (1937-1970), współkonsekrator biskupa Maksymiliana Rode z Warszawy (5 VII 1959), który z kolei był współkonsekratorem biskupów: Wiesława Skołuckiego i Zygmunta Koralewskiego.

Marinus KOK (1970-1982) konsekrował biskupa prof. dr. hab. Wiktora Wysoczańskiego w Warszawie, dnia 5 VI 1983 r. **Antonius Jan GLAZEMAKER** (1982-1999), współkonsekrator (konsekrator Biskup Tadeusz Majewski) dnia 27 V 1987 r. w katedrze św. Marii Magdaleny we Wrocławiu biskupów: Wiesława Skołuckiego i Zygmunta Koralewskiego, którzy współkonsekrowali, wraz z głównym konsekratorem biskupem Janem Szarkiem (KEA) luterkańskiego biskupa wrocławskiego ks. Ryszarda Bogusza.

Biskup Bogusz z kolei był współkonsekratorem biskupów luterkańskich i biskupa reformowanego:

- bp. Mieczysława Cieślara (1996),
- bp. gen. Ryszarda Borskiego (1999),
- bp. Janusza Jaguckiego (2001),
- bp. Tadeusza Szurmana (2002),
- bp. ref. Marka Izdebskiego (2002).

JORIS AUGUST ODILIUS LUDOVICUS VERCAMMEN (2000-nadal)

